

М.М. ФЕДОРОНЧУК

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенківська, 2, Київ, 01001, Україна

**ТИПІФІКАЦІЯ ТА КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ
ОПИСАНИХ З ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ
ВИДІВ РОДИНИ *APIACEAE* LINDL.: РОДИ
GASPARINIA BERTOL. — *RUMIA* HOFFM.**

Ключові слова: вид, тип, *Apiaceae*, типіфікація, таксономія, номенклатурна комбінація, поширення, еколого-ценотичні особливості, Україна

Ми продовжуємо публікацію списку видів родини зонтичних (*Apiaceae* Lindl.), описаних з території України (роди *Gasparinia* Bertol. — *Rumia* Hoffm.). Сюди включено також види, котрі нині приймаються за синоніми. На основі аналізу даних протологу та автентичних зразків цитується номенклатурний тип виду (голотип, лектотип) та місце його зберігання. Крім того, в міру необхідності викладаємо свої міркування відносно таксономічного статусу деяких таксонів. Для видів, які зараз визнано самостійними, вказуємо також еколого-ценотичні особливості та характер поширення в Україні. Список видів наводиться в алфавітному порядку (по родах і видах).

***GASPARINIA* BERTO L.**

1. *G. donetzica* Dubovik, 1964, Укр. ботан. журн., **21**, 2: 85, рис. 1; Гроссет, 1968, Бюл. МОИП (отд. биол.), нов. сер., **73**, 2: 89, 95, pro syn. *Seseli peucedanoides* (M. Bieb.) Koso-Pol.; Holub, Mesicek et Javurkova, 1970, Folia Geobot. Phytotax. (Praha), **5**, 3—4: 358, pro syn. *G. peucedanoides* (M. Bieb.) Thell.; Пименов, 1978, Нов. системат. высш. раст.: 199, pro syn. *S. peucedanoides* (M. Bieb.) Koso-Pol.; Котов, 1987, Определ. высш. раст. Укр.: 234, pro syn. *Seseli peucedanoides* (M. Bieb.) Koso-Pol.

Вид описано з Донецького Лісостепу: «УСССР, Луганская обл., Лисичанский р-н, Чернуховское лесничество, урочище Городное, на опушке, 11.07.1962, О. Дубовик» (за протологом).

Турпс: «Луганская обл., Коммунарский р-н, Чернуховское л-во, урочище Городное. На опушке леса. 11.07.1962, О. Дубовик» (*KW*, holotypus).

***HERACLEUM* L.**

1. *H. carpaticum* Porc. 1878, Magyar Növ. Lapok, **2**: 25; id., 1881, Fl. Našeud.: 114; id., 1893, Ann. Acad. Rom. ser. 2, **14**: 109; Манденова, 1951, Фл. СССР, **17**: 234; Котов, 1955, Фл. УРСР, **7**: 607; він же, 1987, Определ. высш. раст. Укр.: 238; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., **11**: 403.

Вид описано з Карпат: «Pre localitati erbose in reg. Alpina» (за протологом).

© М.М. ФЕДОРОНЧУК, 2005

Турус: ?

Примітка. Тип (лектотип) зберігається в Клузі. У протолозі конкретне місцезростання виду не вказане, ймовірно, що опис зроблено на основі рослин, зібраних з прикордонної з Румунією території України.

— На схилах у субальпійському й альпійському поясах Карпат.

2. *H. flavescens* Besser, 1909, Prim. Fl. Galic., 2: 345, non Baumg. nec Willd.; id. 1822, Enum. Pl. Volh.: 12; Манденова, 1951, Фл. СССР, 17: 231, pro syn. *H. sibiricum* L.; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 610, pro syn. *H. sibiricum* L.

Вид описано із Західної України: «In pratis» (за протологом).

Турус: «*Heracleum flavescens* mihi (*H. angustifolium* Jacq.) E. Volhyn» (*KW*, lectotypus: M. Fedoronchuk, hoc loco).

Примітка. Крім цитованого зразка, обраного нами за лектотип у колекції Бессера, є ще два автентичні екземпляри з визначенням: «*Heracleum flavescens* Prim. Fl. Gal. (*H. angustifolium* Jacq.), nec [...] c. Crem. e sem. Podolis Andrz.» та «*Heracleum flavescens* mihi. *H. angustifolium* Jacq. Leopoli in Galicia».

3. *H. graveolens* Spreng. 1813, Pl. Umbell. Prodr.: 12. — *Pastinaca* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc., 1: 237 non Bernh. 1800; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 265, pro syn. *Malabaila graveolens* (M. Bieb.) Hoffm.; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 202, pro syn. *M. graveolens* (M. Bieb.) Hoffm.; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 606, pro syn. *M. graveolens* (M. Bieb.) Hoffm.; Brummit, 1968, Fl. Europ., 2: 366, cum auct. epith. Spreng.; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 358, pro syn. *M. graveolens* (M. Bieb.) Hoffm.; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 239, pro syn. *M. graveolens* (M. Bieb.) Hoffm.; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 406, pro syn. *M. graveolens* (Spreng.) Hoffm.

Вид описано з Криму: «in arvis et inter segetes imprimis Tauriae» (за протологом).

Турус: «Tauria» (*LE*, lectotypus: M. Fedoronchuk, hoc loco).

— На сухих степових схилах і полянах, іноді як бур'ян у південній частині Лісостепу, Степу, а також у Криму.

4. *H. ligusticifolium* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc., 1: 224; id. 1819, l. c. 3: 227; Манденова, 1951, Фл. СССР, 17: 257; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 203; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 358; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 238; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 406.

Вид описано з Криму: «in Tauriae collibus saxosis ad fontes rini Salgir» (за протологом).

Турус: «Taur[ia], [Bieb.]» (*LE*, lectotypus: V. Vinogradova, 2004).

Примітка. Типовий екземпляр, обраний В. Виноградовою за лектотип, зберігається в кавказькому секторі Гербарію *LE*. Під час пошуку автентичних зразків у колекції типів європейського сектора Гербарію *LE* було виявлено ще декілька екземплярів (три) зі старих зборів, які В. Виноградова (1974, in herb.) помилково визнала за «ізотипи». Вони не можуть бути визнані за

ізолектотипи («ізотипи»), оскільки етикетки на них не збігаються з етикеткою лектотипу, а на одному із цих екземплярів вказана дата збору («1827»), тобто його зібрано значно пізніше, ніж був описаний вид.

— На кам'янистих схилах у Гірському Криму (крім передгір'я).

5. *H. pubescens* (Hoffm.) M. Bieb. 1819, Fl. Taur.-Cauc., 3: 225; Манденова, 1951, Фл. СССР, 17: 242, sine auct. epith.; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 203, sine auct. epith.; Brummit, 1968, Fl. Europ., 2: 366; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 358; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 238; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 404. — *Sphondylium pubescens* Hoffm., 1814, Umbell.: 134.

Typus: ?

Примітка. У більшості вітчизняних джерел, зокрема у «Флоре СССР» (1951, 17: 242), автором виду *H. pubescens* прийнято вважати лише Біберштейна. Тому у «Флоре СССР» вказано, що вид описано з «с. Никита (Крым)», за М. Біберштейном, l. c.: 225: «in Tauriae maxime meridionali locis inumbratis roscidis, circa Nikitam haud rarum; nec non in agris pagi subalpini Chinalug Caucasi orientalis». Але оскільки назва біберштейнівського виду базується на базіонімі *Sphondylium pubescens* Hoffm., то місце опису *Heracleum pubescens* слід наводити за Гоффманом (для *Sphondylium pubescens*). На жаль, у протокозі при описі виду Гоффман не вказує місце опису, а наводить його для роду *Sphondylium* у цілому: «Habitat in pratis subhumidis Germaniae, Angliae». Отже, тип *H. pubescens* (Hoffm.) M. Bieb. має базуватися на автентичному матеріалі, з яким працював Гоффман.

— У лісах на Південному березі Криму.

6. *H. stevenii* Manden. 1950, Кавк. виды рода *Heracleum*: 61; Манденова, 1951, Фл. СССР, 17: 253; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 204; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 358; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 238; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 404.

Вид описано з Криму: «Tauria supra Pendikul in lapidosis 31.07.1902. K. Golde» (за протоколом).

Typus: «Tauria supra Pendikul in lapidosis 31.07.1902. K. Golde» (TBI, holotypus).

— На зсувах і кам'янистих схилах, на яйлі, у поясі букових і соснових лісів узбережжя Криму.

IMPERATORIA L.

1. *I. palustris* Besser, 1809, Prim. Fl. Galic.: 214; Besser, 1822, Enum. Pl. Volhyn.: 94, pro syn. *Ostercicum palustre* (Besser) Besser, sine auct. comb.; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 10, pro syn. *Ostercicum palustre* (Besser) Besser, sine auct. comb.; Todor, 1958, in Savulescu, Fl. Rep. Pop. Romine, 6: 55, pro syn. *Angelica palustris* (Besser) Hoffm.; Тихомиров, 1967, Науч. докл. высш. шк., биол. науки, 1 (37): 88, pro syn. *A. palustris* (Besser) Hoffm.; Виноградова, 2004, Фл. Вост.

Евр., 11: 383, pro syn. *Ostericum palustre* (Besser) Besser. — *A. pratensis* M. Bieb. [1812, in Fisch., Catal. Jard. Pl.: 45, nom. nud.] ex Besser, 1822, Enum. Pl. Volhyn.: 94.

Вид описано з околиць Львова: «Leopoli in pratis uliginosis prope Bogdanowka rara; ad ortum autem septentrionalem stagni Janowiensis versus Stawki in paludosis frequens» (за протологом).

Турпс: «*Ostericum palustre* mihi (*O. pratense* Hoffm. Ang[elica] *pratensis* M.B. in Cat. H. Gor.: 12. Imp[eratoria] *palustris* Bess.) [...] E Gal. et Pod.» (KW, lectotypus: M. Fedoronchuk, hoc loco).

Примітка. Типовий зразок, обраний нами за лектотип *Imperatoria* [*Ostericum*] *palustris* Besser., зберігається у колекції В. Бессера у пачці під N 188. Синоніміка цього виду (*Ostericum palustre* (Besser) Besser) виявилася досить заплутаною. Як видно з літературної цитати, вид уперше описаний Бессером під назвою *Imperatoria palustris* (1809), а в 1822 р. ним же був переведений у рід *Ostericum*, альтернативною назвою якого він вказує рід *Angelica*. Як синонім до *Ostericum* (*Angelica*) *palustris* Бессер наводить виділений Біберштейном, але не описаний вид *Angelica pratensis*.

— На болотах, у заплавах лісах, на вологих луках на Поліссі, в Лісостепу, Степу.

LASERPITIUM L.

1. *L. hispidum* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc., 1: 221; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 283; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 205; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 615; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 359; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 239; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 408.

Вид описано з Криму і Кавказу: «in Tauriae Caucasiq[ue] nemoribus et ad sylvarum margines» (за протологом).

Турпс: «*Laserpitium hispidum* nov. Ex Tauria» (LE, lectotypus: M. Fedoronchuk, hoc loco [V. Vyalt, 1993, in herb. caucas. sector]).

— На крейдяних і вапнякових схилах, у лісах, серед чагарників у Донецькому Лісостепу і Степу, а також у Криму.

2. *L. podolicum* A. Rehmman, 1868, Verhandl. Zool.-Bot. Ges., 18: 497; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 218, pro syn. *L. latifolium* L.

Вид описано з Поділля, на Дністрі: «An steinigen Orten an den Ufern des Dnister bei Zaleszczyki» (за протологом).

Турпс: ?

LIBANOTIS Haller ex Zinn

1. *L. taurica* N.J. Rubtsov, 1972, Бюл. Никит. ботан. сада, 1: 5—7; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 234, pro syn. *L. intermedia* Rupr.; P.W. Ball, 1968, Fl. Europ., 2: 335, pro syn. *Seseli libanotis* (L.) C. Koch subsp. *intermedium* (Rupr.) P.W. Ball; Черепанов, 1995, Сосуд. раст. Рос. и сопред. госуд.: 40, pro syn. *Seseli libanotis* (L.) C. Koch; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 369, pro syn. *Seseli libanotis* (L.) C. Koch.

Вид описано з Криму: «*Tauria montana*, in jaila Nikitensi, in pratis et declivibus herbosis. 19.08.1959, fl. et fr. Koshevnikova et Ryndina» (за протологом).

Турус: «Никитская яйла, каменистые склоны южной экспозиции, на границе с сосновым лесом. 19.08.1959, цв. и пл. Кожевникова и Рындина» (*JALT*, holotypus).

Примітка. В гербарії *LE* є два автентичні екземпляри (паратипи), зібрані Г. Поплавською: «*Seseli libanotis* (L.) Koch., Государственный Лесной Заповедник, луговые поляны между Малой и Большой Чучелью» (18.08.1925 та 31.08.1925).

ODONTITES LUDW.

1. *O. gracilis* M. Bieb. 1816, in Hoffm. Gen. Umbell. ed., 2: 209, nom. nud.; id. 1819, Fl. Taur.-Cauc., 3: 198; DC. 1830, Prodr., 4: 128, pro syn. *Vupleurum gracilis* (M. Bieb.) DC.; Шишк., 1950, Фл. СССР, 16: 345, pro syn. *B. marschallianum* С.А. Мей.; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 183, pro syn. *B. marschallianum* С.А. Мей.; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 344, pro syn. *B. marschallianum* С.А. Мей.

Вид описано з Північного Кавказу і Криму: «Habitat frequens in argillosis subsalsis circa Kisljar et passim Tauria meridionali» (за протологом).

Турус: ?

Примітка. В гербарії *LE* автентичні екземпляри відсутні, їх місцезнаходження невідоме.

OENANTHE L.

1. *O. radiata* Sakalo, 1941, Наук. зап. Харк. держ. ун-ту, 22: 40; Шишк., 1950, Фл. СССР, 16: 532, pro syn. *O. silaifolia* M. Bieb.; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 564, pro syn. *O. media* Griseb.; він же, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 235, pro syn. *O. silaifolia* M. Bieb.

Вид описано з Київського Лісостепу: «УРСР — Київська область, м. Канів, р. Дніпро, острів Держзаповідника, заплавні вогкі луки (Ucr. RSS, prov. Kijev, prope opp. Kanev, insula fl. Borysthenis in reservato, prata inundata, humida), 18.06.1938 (цв., пл.). Д. Сакало» (за протологом).

Турус: «*Oenanthe radiata* Sakalo. м. Канів, р. Дніпро, острів Держзаповідника, заплавні луки, 18.06.1938. Д. Сакало» (*KW*, holotypus).

2. *O. silaifolia* M. Bieb. 1819, Fl. Taur.-Cauc., 3: 232; Шишк., 1950, Фл. СССР, 16: 532; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 197; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 353; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 235; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 374.

Вид описано з Криму: «in Tauria maxime meridionali, circa Nikitam ...» (за протологом).

Турус: «*Oenanthe silaifolia* M.B. [...] a. 1816» (*LE*, lectotypus: M. Fedoronchuk, hoc loco).

Примітка. В Гербарії *LE* (колекція типів європейського сектора) зберігається екземпляр, зібраний Х. Стевенем у Криму («*Oen[anthe] silaifolia*]. Nikita, com. Steven, 1822»), який В. Виноградова обрала за лектотип. Але його не можна визнати за такий, оскільки він зібраний значно пізніше, ніж було описано вид.

— На болотах, вологих луках, біля води майже по всій території України, крім Карпат і Полісся.

OREOSELINUM Adans.

1. *O. legitimum* M. Bieb. 1819, Fl. Taur.-Cauc., 3: 210; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 188, pro syn. *Peucedanum oreoselinum* (L.) Moench; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 599, pro syn. *P. oreoselinum* (L.) Moench.

Вид, ймовірно, описано з України (М. Біберштейн у протолозі не вказав його місцезростання).

Турпс: «*Athamanta oreoselinum*. Mireffa, 1807» (*LE*, lectotypus ?; М. Fedoronchuk, hoc loco).

Примітка. У гербарній колекції М. Біберштейна зберігаються чотири гербарних аркуші з наклеєними на них фрагментами рослин, які можна вважати автентичними: один із цих екземплярів зібраний в околицях Мерефи (Харківська обл.) самим Біберштейном (цитований вище), ще два — теж з України («prope Sorotschenci Rossia minor, 1815», колектор невідомий; «Konskaja, 1807, Steven»), а четвертий — з Кавказу, також зібраний Біберштейном, але без дати збору: «Ex Caucaso».

OSTERICUM HOFFM.

1. *O. pratense* Hoffm. 1816, Gen. Umbell., 2: 164; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 10, pro syn. *O. palustre* (Besser) Besser, sine auct. comb.

Вид описано з околиць Харкова: «Habitat in pratis depressioribus circa Charcoviam ...» (за протологом).

Турпс: ?

PASTINACA L.

1. *P. umbrosa* Steven ex DC. 1830, Prodr., 4: 189; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 217; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 201; Чернова, 1972, Определ. высш. раст. Крыма: 357; Котов, 1987, Определ. высш. раст. Укр.: 238; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 400.

Вид описано з Криму: «in Tauria» (за протологом).

Турпс: «*Pastinaca umbrosa* Stev.» (*LE*, isolectotypus: М. Fedoronchuk, hoc loco [V. Vinogradova, 1994, pro «isotypus», in herb. europ. sector]).

Примітка. Єдиний вищещитований автентичний екземпляр, який зберігається у БІНі, слід визнати за ізолектотип, а не ізотип, як вважає В. Виноградова (1994, in herb.).

— Серед чагарників, на узліссях, полях у Криму.

PEUCEDANUM L.

1. *P. besserianum* (Spreng. ex Besser) DC. 1830, Prodr., 4: 177, sine auct. comb. — *Ferula besseriana* Spreng. ex Besser, 1820, in Schult. Syst. Veget., 6: 567, in obs., nom. nud.; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 173, pro syn. *Peucedanum ruthenicum* M. Bieb.

Вид описано з околиць Одеси: «... in collibus circa Odessam» (за протологом).

Турпс: «*Peucedanum besserianum* mihi. *Ferula* [*besseriana*]. Spreng. in Veg., fruct. Odessae [...]. Herb. W. Besser» (*KW*, isolectotypus?: М. Fedoronchuk, hoc loco).

Примітка. Оскільки опис виду вперше зробив Декандоль, то, ймовірно, що тип (лектотип) зберігається у Гербарії *G*.

2. *P. biebersteinii* Schmalh. 1895, Фл. Ср. и Юж. Рос., 1: 411, non basionimum; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 265, pro syn. *Malabaila graveolens* (M. Bieb.) Hoffm.; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 606, pro syn. *Malabaila graveolens* (M. Bieb.) Hoffm.

Вид описано з південних районів колишньої Росії: «Южн. Бессараб. (Кишенев, Аккерм., Байрамча, Китай, Измаил. у. Болград), Южн. Подол. (Ольгоп. у. Рашков, Балт. у. Рыбница, Косы), Херсон (Одесса), Екатериносл. (Павлогр. у. Лук), Тавр., О. В. Д. (Максимовна), Саратов. (от Хвальинска до Сарепты), Южн. Оренб., Кирл. ст. (р. Иргиз), Прикасп. ст. — Крым, Кавк. (Ставроп., Дагестан, Куб., Тамань, Терск. обл. — Турц., Добр., Болгар., Румын. — Джунгар.» (за протологом).

Турпс: «М. Байрамча. Бесарабия, 1886.03.06. В. Липський» (*KW*, lectotypus: М. Fedoronchuk, hoc loco).

Примітка. Обраний нами лектотип зберігається в колекції гербарію Шмальгаузена (*KW*) серед цитованих у протолозі автентичних зразків (синтипів).

3. *P. borysthenticum* Klokov ex Schischk. 1951, Фл. СССР, 17: 354, 197; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 595, sine auct. epith. Schischk.; Soy, 1965, Acta Bot. Acad. Sci. Hung., 11, 1—2: 244, pro syn. *P. arenarium* Waldst. et Kit.; id. 1966, Magyar Fl. Veget., 2: 482, pro syn. *P. arenarium* Waldst. et Kit.; Клоков, 1981, Нов. системат. высш. и низш. раст.: 77, pro syn. *Taeniopetalum borysthenticum* (Klokov) Klokov; Котов, 1987, Определ. высш. раст. Укр.: 237, pro syn. *Peucedanum arenarium* Waldst. et Kit.; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 397, pro syn. *Taeniopetalum arenarium* (Waldst. et Kit.) V. Tichom.

Вид описано з околиць Дніпропетровська: «Ucraina, prope oppidum Dnepropetrovsk, in arenosis ad ripam fl. Borysthensis, fr. 20.08.1901. I. Akinfiiev» (за протологом).

Турпс: «*Peucedanum arenarium* W. et K. Бл. г. Екатеринослава. Пески по Днепру, 20.08.1901. Собр. И. Акинфиев» (*LE*, holotypus).

— На пісках, переважно в Лісостепу.

4. *P. ruthenicum* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Sauc., 1: 215; Шишк., 1951, Фл.

СССР, 17: 173; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 594; він же, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 237; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 394.

Вид описано з південних районів колишньої Росії: «in Rossiae meridionalis is ...» (за протологом).

Турпс: «*Peucedanum ruthenicum* M. Kanskaja, 1807, Steven» (*LE*, lectotypus: M. Fedoronchuk, hoc loco).

— У степах, на схилах і солонцях на півдні в Лісостепу та Степу.

5. *P. schottii* Besser ex DC. 1830, Prodr., 4: 178; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 194; Котов, 1955, Фл. УРСР, 7: 591; Черепанов, 1995, Сосуд. раст. Рос. и сопред. госуд.: 44, pro syn. *P. carvifolia* Vill.; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 394, pro syn. *P. carvifolia* Vill.

Вид описано з Волині і Поділля: «in Volhynia et Podolia» (за протологом).

Турпс: «*Peucedanum schottii* mihi. Imper. chabraei Schott. Cult. Crem. Herb. W. Besser, Herb. Fischer» (*LE*, isolectotypus, *KW*, isolectotypi: M. Fedoronchuk, hoc loco [V. Vinogradova, 1994, in herb., pro «lectotypus»]).

Примітка. В гербарії *LE* є один цитований автентичний екземпляр, який В. Виноградова (in herb.) вважає лектотипом. Більш слушно, мабуть, прийняти його за ізолектотип, оскільки лектотип, ймовірно, зберігається в Женеві. Такі самі два автентичні екземпляри ми виявили у колекції Бессера (*KW*).

Раніше вид наводився для Розточчя—Опілля; у новітній літературі не згадується або цитується як синонім *P. carvifolia* Vill.

6. *P. tauricum* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc., 1: 215; Шишк., 1951, Фл. СССР, 17: 174; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 201; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 355; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 237; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 394.

Вид описано з Криму: «in Tauriae pratis montanis ...» (за протологом).

Турпс: «*Peucedanum officinale* «В» *brevifolium*. Ex Tauriae pratis montanis a. 1793. *P. tauricum* M.» (*LE*, lectotypus: M. Fedoronchuk, hoc loco [V. Byalt, 1993, in herb. caucas. sector]).

— На схилах Гірського Криму.

PIMPINELLA L.

1. *P. lithophila* Schischk. 1950, Ботан. мат-лы (Ленинград), 12: 206; Шишк., 1950, Фл. СССР, 16: 439; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 190; Чернова, 1972, Опред. высш. раст. Крыма: 351; Котов, 1987, Опред. высш. раст. Укр.: 233; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 361.

Вид описано з Криму: «Старый Крым. Склоны Агармыша, цв. (Tauria. In declivittibus montis Agarmysch), 17.08.1927, Т. Цырина» (за протологом).

Турпс: «*Pimpinella tragium* Vill. Старый Крым, склоны Голого Агармыша. 17 авг. 1927. Т. Цырина» (*LE*, holotypus).

— У степах, на сухих і кам'янистих схилах у Криму.

RUMIA Hoffm.

1. *R. taurica* Hoffm. 1816, Gen. Umbell. ed., 2: 173; Станков, 1953, в Е. Вульф, Фл. Крыма, 2, 3: 186; Шишк., 1950, Фл. СССР, 16: 358, pro syn. *R. crithmifolia* (Willd.) Koso-Pol.; Федорончук, 1987, Определ. высш. раст. Укр.: 232, pro syn. *R. crithmifolia* (Willd.) Koso-Pol.; Виноградова, 2004, Фл. Вост. Евр., 11: 361, pro syn. *R. crithmifolia* (Willd.) Koso-Pol.

Вид описано з Криму: «Habitat in Tauriae collibus graminosis, circa oppidum Karassubasar» (за протологом).

Typus: ?

Рекомендує до друку
С.Л. Мосякін

Надійшла 28.12.2001

Н.М. Федорончук

Институт ботаники им. Н.Г. Холодного НАН Украины, г. Киев

ТИПИФИКАЦИЯ И КРИТИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ОПИСАННЫХ
С ТЕРРИТОРИИ УКРАИНЫ ВИДОВ СЕМЕЙСТВА *APIACEAE*
LINDL.: РОДЫ *GASPARINIA* BERTOL. – *RUMIA* HOFFM.

В данной статье продолжается публикация списка видов семейства зонтичных (*Apiaceae* Lindl., роды *Gasparinia* Bertol. – *Rumia* Hoffm.), описанных с территории Украины (в него включены и те виды, которые в настоящее время рассматриваются в качестве синонимов). Для каждого из них указаны литературная цитата, основная синонимика, номенклатурный тип и место его хранения. Для таксонов, которые в настоящее время признаны самостоятельными видами, представлены эколого-ценотические характеристики, а также указано их распространение в пределах территории Украины. Для некоторых критических видов в примечаниях даны номенклатурные и таксономические комментарии.

М.М. Fedoronchuk

M.G. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine, Kyiv

TYPIFICATION AND CRITICAL TAXONOMIC ANALYSIS DESCRIBED
FROM THE UKRAINE SPECIES OF THE FAMILIE *APIACEAE* LINDL.:
GENERA *GASPARINIA* BERTOL. – *RUMIA* HOFFM.

The list of species of *Apiaceae* Lindl. (genera: *Gasparinia* Bertol. – *Rumia* Hoffm.) described from the territory of Ukraine, incl. Crimea, is presented. Typification were carried out on the base of the analysis of protologs and study of authentic herbarium material. Literature citations, basionym, type and place of keeping, ecological and chorological peculiarities and new taxonomical information are presented for each species.